

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu o pozwolenie na utworzenie na Wydziale Ekonomicznym w Szczecinie studiów na kierunku psychologia w biznesie, na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią z I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia, o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Koncepcja kształcenia nie uwzględnia w pełni specyfiki kształcenia psychologów i ich znaczenia dla zrównoważonego rozwoju społeczeństw. Koncepcja ta oparta jest na braku rozróżnienia pomiędzy kompetencjami wynikającymi z dyscypliny psychologia i naukami o zarządzaniu i jakości, co sprawia, że trudno odnaleźć warsztat charakterystyczny dla psychologów. Sylwetka absolwenta zakłada, że są oni przygotowani do działań o charakterze szkoleniowym, organizacjach, biznesie, firmach consultingowych i doradczych. Absolwenci są w szczególności przygotowani do przeprowadzania sondaży, diagnoz organizacji i diagnoz systemu zarządzania oraz rozwiązywania problemów życia społecznego. Opis ten nie jest specyficzny dla dyscypliny psychologia a szeroko rozumianych nauk społecznych. Dotyczy to w szczególności opisu specjalności *psychologia sprzedaży*, studenci zostają wyposażeni w pewne umiejętności psychologiczne, które bardziej wpisują się w dyscyplinę zarządzanie niż psychologia. Wnioskodawca zakłada, że absolwent tej specjalności będzie posiadał rozszerzoną wiedzę i umiejętności w zakresie zarządzania sprzedażą, marketingu 4.0, psychologii zachowań konsumenckich.
2. Niektóre zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne dla profilu praktycznego. W opisie efektów uczenia się uwzględnione zostały efekty związane z nabywaniem przez studentów kompetencji badawczych. Np. w opisie efektów uczenia się w zakresie umiejętności dotyczących prowadzenia badań ujęto K_U13 „potrafi zaprojektować i przeprowadzić badanie naukowe) sformułować problem, pytania lub hipotezy, dokonać ich operacjonalizacji i zweryfikować przy użyciu odpowiednich metod) czy K_U14 „potrafi dokonać analizy wyników badań naukowych, korzystając z odpowiednich metod i narzędzi”. Wskazane efekty uczenia się nie odnoszą się do umiejętności praktycznych a umiejętności właściwych dla profilu ogólnoakademickiego.

3. Brakuje we wniosku sylabusa zajęć *wybrane metody diagnozy psychologicznej*, co uniemożliwia ocenę efektów uczenia się oraz oceny metod dla tych zajęć.
4. Program studiów nie zapewnia nabycia umiejętności psychologicznych, brak efektów i treści programowych oraz nazw kwestionariuszy i literatury wskazujących na kształcenie umiejętności z zakresu diagnozy.
5. Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r, poz. 478) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii wymaganej naukowej.
6. Brak różnicowania miejsc praktyk dla wskazanych specjalności powoduje niemożliwość osiągnięcia efektów uczenia się w przewidzianych programem studiów specjalnościach.
7. Zaprojektowane efekty uczenia się języka obcego nie spełniają warunku określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218), który mówi, że student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego. Zgodnie z deklaracją uczelni studenci mają możliwość osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2+. Jednakże zapis w sylabusie zajęć *język angielski* wskazuje na poziom B2.
8. Brak we wniosku informacji na temat kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia, warunków i trybu rekrutacji. Nie jest zatem możliwa ocena, czy kryteria kwalifikacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.
9. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478), bowiem struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Zasadniczy zarzut dotyczy zbyt małej liczby w kadrze kierunku nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie psychologia, będącej dyscypliną wiodącą. Na 24 osoby wskazane w załączniku 2A Informacja o nauczycielach akademickich oraz innych osobach proponowanych do prowadzenia zajęć jedynie 5 posiada wykształcenie psychologiczne. Pozostali nauczyciele prezentują wykształcenie z zakresu takich dyscyplin, jak: ekonomia i finanse, nauki prawne, nauki socjologiczne, politologia, pedagogika, nauki biologiczne, filozofia, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki o zarządzaniu i jakości, historia. Zważywszy, iż ponad

50% efektów uczenia się została przypisana do dyscypliny psychologia nie jest możliwe osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Powyższe powoduje niewłaściwą obsadę 7 zajęć: 1) *psychologia człowieka dorosłego*, 2) *poradnictwo i pomoc psychologiczna*, 3) *seminarium dyplomowe*, 4) *psychologiczne podstawy patologii i rozwoju*, 5) *neroscience – neurobiologia w biznesie*, 6) *psychologia zachowań konsumenckich i badanie rynku*, 7) *poradnictwo i pomoc psychologiczna*. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku nr 2 do uchwały.

10. Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa o tym, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca nie przedstawił informacji, z której wynika, że posiada pracownię testów, które są specjalistycznym narzędziem pracy psychologa oraz informacji na temat sal niezbędnych dla wykonywania czynności praktycznych przez studentów np. obserwacyjnych.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu

15.04.2021

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych

prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Warszawa, 2021

I zespół nauk społecznych prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia **wyraża negatywną opinię**, w związku z tym, że studia na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym nie spełniają warunków ich prowadzenia.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
Koncepcja kształcenia nie uwzględnia w pełni specyfiki kształcenia psychologów i ich znaczenia dla zrównoważonego rozwoju społeczeństw. Koncepcja ta oparta jest na braku rozróżnienia pomiędzy kompetencjami wynikającymi z dyscypliny psychologia i naukami o zarządzaniu i jakości, co sprawia, że trudno odnaleźć warsztat charakterystyczny dla psychologów. Sylwetka absolwenta zakłada, że są oni przygotowani do działań o charakterze szkoleniowym, organizacjach, biznesie, firmach consultingowych i doradczych. Absolwenci są w szczególności przygotowani do przeprowadzania sondaży, diagnoz organizacji i diagnoz systemu zarządzania oraz rozwiązywania problemów życia społecznego. Opis ten nie jest specyficzny dla dyscypliny psychologia a szeroko rozumianych nauk społecznych. Dotyczy to w szczególności opisu specjalności *psychologia sprzedaży*, studenci zostają wyposażeni w pewne umiejętności psychologiczne, które bardziej wpisują się w dyscyplinę zarządzanie niż psychologia. Wnioskodawca zakłada, że absolwent tej specjalności będzie posiadał rozszerzoną wiedzę i umiejętności w zakresie zarządzania sprzedażą, marketingu 4.0, psychologii zachowań konsumenckich.

Niektóre zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne dla profilu praktycznego. W opisie efektów uczenia się uwzględnione zostały efekty związane z nabywaniem przez studentów kompetencji badawczych. Np. w opisie efektów uczenia się w zakresie umiejętności dotyczących prowadzenia badań ujęto K_U13 „potrafi zaprojektować i przeprowadzić badanie naukowe) sformułować problem, pytania lub hipotezy, dokonać ich operacjonalizacji i zweryfikować przy użyciu odpowiednich metod) czy K_U14 „potrafi dokonać analizy wyników badań naukowych, korzystając z odpowiednich metod i narzędzi”. Wskazane efekty uczenia się nie odnoszą się do umiejętności praktycznych a ogólnoakademickich.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Brakuje we wniosku sylabusu zajęć *wybrane metody diagnozy psychologicznej*, co uniemożliwia ocenę efektów uczenia się oraz oceny metod dla tych zajęć.

Program studiów nie zapewnia nabycia umiejętności psychologicznych, brak efektów i treści programowych oraz nazw kwestionariuszy i literatury wskazujących na kształcenie umiejętności z zakresu diagnozy.

Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r, poz. 478) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku psychologia w biznesie na poziomie studiów drugiego

stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii wymaganej naukowej.

Brak zróżnicowania miejsc praktyk dla wskazanych specjalności powoduje niemożliwość osiągnięcia efektów uczenia się w przewidzianych programem studiów specjalnościach.

Zaprojektowane efekty uczenia się języka obcego nie spełniają warunku określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218), który mówi, że student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego. Zgodnie z deklaracją uczelni studenci mają możliwość osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2+. Jednakże zapis w sylabusie zajęć *język angielski* wskazuje na poziom B2.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Brak we wniosku informacji na temat kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia, warunków i trybu rekrutacji na studia. Nie jest zatem możliwa ocena, czy kryteria kwalifikacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Struktura kwalifikacji kadry kierunku nie jest dostosowana do celów, efektów i zakresu kształcenia na wnioskowanym kierunku i nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Zasadniczy zarzut dotyczy zbyt małej liczby w kadrze kierunku nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia posiadających dorobek naukowy w dyscyplinie psychologia, będącej dyscypliną wiodącą. Na 24 osoby wskazane w załączniku 2A Informacja o nauczycielach akademickich oraz innych osobach proponowanych do prowadzenia zajęć jedynie 5 posiada wykształcenie psychologiczne. Pozostali nauczyciele prezentują wykształcenie z zakresu takich dyscyplin, jak: ekonomia i finanse, nauki prawne, nauki socjologiczne, politologia, pedagogika, nauki biologiczne, filozofia, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki o zarządzaniu i jakości, historia. Zważywszy, iż ponad 50% efektów uczenia się została przypisana do dyscypliny psychologia nie jest możliwe osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Ponadto na podstawie przedstawionej dokumentacji dotyczącej dorobku naukowego, dydaktycznego i doświadczenia praktycznego zdobytego poza uczelnią należy stwierdzić niewłaściwą obsadę 7 zajęć: 1) *psychologia człowieka dorosłego*, 2) *poradnictwo i pomoc psychologiczna*, 3) *seminarium dyplomowe*, 4) *psychologiczne podstawy patologii i rozwoju*, 5) *neroscience – neurobiologia w biznesie*, 6) *psychologia zachowań konsumenckich i badanie rynku*, 7) *poradnictwo i pomoc psychologiczna*.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Nie jest spełniony warunek określony w § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w którym mowa o tym, że w przypadku rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku program studiów jest realizowany z wykorzystaniem infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia, w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku. Wnioskodawca nie przedstawił informacji, z której wynika, że posiada pracownię testów, które są specjalistycznym narzędziem pracy psychologa oraz informacji na temat sal niezbędnych dla wykonywania czynności praktycznych przez studentów np. obserwacyjnych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Koncepcja kształcenia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Uczelnia podejmuje liczne działania związane z umiędzynarodowieniem, które przekładają się na wzbogacenie oferty zajęć dla studentów oraz kształtowania ich umiejętności językowych. Pracownicy uczestniczą także w grantach międzynarodowych. Uczelnia wykazała także że posiada podpisane liczne umowy z partnerami zagranicznymi z obszarze wymiany studentów, które obejmują partnerów z całego świata.

Zgodnie z deklaracją uczelni studenci mają możliwość osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2+. Jednakże zapis w sylabusie zajęć język angielski wskazuje na poziom B2.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, systematyczne oceny publicznego dostępu do informacji, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji oraz wykorzystywanie wyników ocen w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wniosek zawiera informację o budowie, funkcjach i zadaniach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Obejmuje one także zadania związane z doskonaleniem programu studiów. Strukturę opisanego systemu i jego procedury można uznać za poprawne. Zastrzeżenia budzi jednak skuteczność systemu, którą na razie można ocenić w odniesieniu do etapu projektowania i zatwierdzania programu studiów. Program studiów i warunki jego realizacji – kadrowe – materialne – budzą bowiem zastrzeżenia, które zostały sformułowane w niniejszej opinii.

